

03:a

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2015-09-24

Omdaning av f.d. Riddersviks trädplantering, Hässelby Villastad

Svar på medborgarförslag, dnr 1.2.4-262-2015

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar medborgarförslaget till exploateringsnämnden samt stadsbyggnadsnämnden för kännedom.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektörMarie Janemar
avdelningschef

Sammanfattning

I det inlämnade medborgarförslaget lämnas synpunkter med två alternativa förslag på den framtida användningen av den mark som tidigare inrymde Riddersviks trädskola. Skribenterna föreslår dels att det bör prövas om en ometablering av trädplanteringen nu har tillräckligt politiskt stöd för att bli möjlig, alternativt att staden i kommande planer reserverar området närmast utmed Riddersviks Gårdsväg för äldreboende/servicehus och förskola. Förslagsställarna hoppas att det finns utrymme och vilja från staden att inför slutplaneringen av området överväga olika alternativa förslag.

Förvaltningen instämmer i förslagsställarnas beskrivning av områdets betydelsefulla unika kulturhistoria och skyddsvärda naturområden. Det aktuella området klassas emellertid inte som parkmark och ligger därför inte under stadsdelsnämndens ansvar.

Bilaga: Medborgarförslag, dnr 1.2.4-262-2015

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom strategiska avdelningen.

Ärendet

I det inlämnade medborgarförslaget lämnas synpunkter med två alternativa förslag på den framtida användningen av den mark som tidigare inrymde Riddersviks trädskola. Skribenterna föreslår dels att det bör prövas om en ometablering av trädplanteringen nu har tillräckligt politiskt stöd för att bli möjlig, alternativt att staden i kommande planer reserverar området närmast utmed Riddersviks Gårdsväg för äldreboende/servicehus och förskola. Förslagsställarna hoppas att det finns utrymme och vilja från staden att inför slutplaneringen av området överväga olika alternativa förslag.

Förslag 1: pröva om en ometablering av trädplanteringen nu har tillräckligt politiskt stöd för att bli möjlig.

- En bevarad trädplantering bör också kunna ge en värdefull samarbetsmöjlighet med Arbetsforum för att kunna ge deltagarna där anpassade och meningsfulla uppgifter.
- En högskola skulle kunna samverka med flera av de verksamheter som finns i området idag.
- I utbildningssyfte kan området ge praktik i parkskötsel, om skolan får ansvar för Engelska parken, plantskola, grönsaksodling, blomsterodling, skötsel av Tempeludden som rekreationsområde.
- Riddersviks Gård – köksträdgård till restaurangen.
- Skolan kan hålla höst- och vårmärknad i samarbete med Riddersviks Gård.
- Skolan kan genom samarbete med stallverksamheten få tillgång till gödsel.
- Varför inte pröva det som nu sker i ett flertal kommuner, viss renhållning eller t ex vid rensning av sly, med häst och vagn.
- Leveranser av grönsaker till stadsdelens förskolor/skolor, samarbete med hemkunskapsundervisningen.

Förslag 2: att i kommande planer reservera området närmast utmed Riddersviks Gårdsväg för äldreboende/servicehus och förskola.

- Låt arkitekttävlingen även innefatta en byggnadsutformning som kan skapa en övergång/binda ihop nytt och gammalt och som kan ge en mjukare övergång till den gamla, historiska bebyggelsen och det anslutande naturreservatet, t.ex. i stil med flyglarna på Riddersviks Gård.

- Möjlighet till gröna gårdar för respektive verksamhet, utevistelse, meningsfull sysselsättning.
- Möjlighet till köksträdgårdar, förbättrad matkvalitet, meningsfull sysselsättning.
- Arbetstillfällen till stadsdelen.
- Smed och glaskonstnär finns i närområdet för ev. samarbete kring byggnader och konstnärlig utsmyckning.
- Samarbete med Arbetsforum kring trädgårdsskötsel och feriearbeten för resp. verksamhet.
- Värdefull närhet till djur och natur för barn och gamla – och generationernas närhet till varandra.
- Bostadsrotation när äldre flyttar från lägenheter/villor och t.ex. barnfamiljer kan flytta in.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i förslagsställarnas beskrivning av områdets betydelsefulla unika kulturhistoria och skyddsvärda naturområdet. Det aktuella området klassas emellertid inte som parkmark och ligger därför inte under stadsdelsnämndens ansvar. Det är exploateringsnämnden som enligt Stockholms kommunala författningssamling har till uppgift att förvalta stadens obebyggda mark samt annan mark avsedd för stadens exploaterings- och byggnadsverksamhet.

Beslutet om bostadsbebyggelse kräver att området detaljplanläggs. Förvaltningen är positiv till att en detaljplan upprättas för hela Riddersviksområdet, förutom för ny bostadsbebyggelse även för Riddersviks Gård och Engelska parken. Det innebär att staden genom planbestämmelser kan skydda de natur- och kulturhistoriska värden som i övrigt finns i området.

Vid exploatering inom området för den f.d. trädskolan tas ingen natur- eller parkmark i anspråk. Området har använts för att driva upp träd och andra växter som planterades på stadens park- och gatu- mark. Som grönkompensation för ianspråktagen yta föreslås i programsamrådet för Riddersvik att Engelska parken med sina höga kulturhistoriska värden såväl som natur- och rekreationsvärden, rustas upp så att dess värden tas till vara och förstärks. Parken kan göras mer tillgänglig för besökare än den är idag. Inom det stora parkområdet finns också utrymme för olika aktiviteter och verksamheter med inriktning på lek och rekreation för både barn, ungdomar och äldre. I kommande detaljplanearbete kommer förslag på åtgärder tas fram.

Dnr. 1.2.4. 269. 2015

MEDBORGARFÖRSLAG

2015-07-17

HÄSSELBY-VÄLLINGBY
STADSDELSFÖRVALTNING
2015-07-20

Till

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Omdaning av fd Riddersviks trädplantering, Hässelby Villastad

"Riddersvik är ett väldigt högt värderat område, den vackra och orörda naturen är självklart attraktiv men det som de svarande uppskattar mest är de kulturhistoriskt betydelsefulla byggnaderna och att de ligger fritt"

Citatet sammanfattar resultatet av den enkät Stadsbyggnadskontoret genomfört av Riddersviksområdet inför den planerade omdaning av fd Riddersviks trädplantering och uttalas av arkitekt Lena Steffner, konsultföretaget QA, som sammanställt svaren (StockholmDirekt.se)

En första skiss över fd trädplanteringsområdet, där ett antal punkthus placerades utmed Riddersviks Gårdsväg, mottogs allt annat än positivt i närområdet. Namninsamlingar mot alltför omfattande byggnation har genomförts. Farhågor har framförts om ännu värre trängsel på bussar och en ökad biltrafik som skulle spä på en redan ansträngd trafikmiljö.

Samtliga politiska partier i stadsdelsnämnden har, i varierande grad och på olika sätt, uttryckt att områdets karaktär är viktig att bevara (stadsdelsnämndens protokoll 2014-05-22). (MP) och (FP) har också vid olika tillfällen framfört att man vill undersöka om Riddersviksområdet skulle kunna ingå i naturreservatet Kyrkhamn och på det sättet skyddas från bebyggelse.

Ett intressant och ambitiöst förslag om en eko-by har presenterats av Harald Walczoks, tillsammans med Riddersviks gårds vd Robert Österdahl och Åke Nilsson, ordförande i Hässelbys hembygdsförening.

Riddersviksområdet tycker vi är ett typexempel på ett värdefullt park- och naturområde som beskrivs i Stockholms stads strategi för utveckling av parker och natur, **"Den gröna promenadstaden"** (senast aktualitetsprövad i Stockholms kommunfullmäktige 2015-05-25):

"Parkerna, naturen och de lummiga stränderna tillhör Stockholms mest uppskattade kvaliteter. När staden växer måste grönområden ibland bebyggas. Samtidigt ökar trycket på det gröna när stockholmarna blir fler och staden tätare. Att ta tillvara Stockholms karaktär och skapa bra grönområden för fler invånare är en stor utmaning. Vardagsnära parker och natur, ett rikt växt- och djurliv och ett gott stadsklimat är viktiga storstadskvaliteter att vidareutveckla."

Riddersviksområdet är i samma strategis kartbilaga klassat som ett "ekologiskt särskilt betydelsefullt område".

Vi är många som värnar om området och uppskattar dess speciella karaktär som en inkörsport till naturreservatet Kyrkhamn och som en intressant och levande kulturhistorisk plats.

FÖRSLAG 1: Trädplanterings återkomst!

I stadsdelsnämndens protokoll 2014-05-22 lämnade representanter för (MP) och (S) särskilda uttalanden, där man beklagade nedläggningen av plantskolan. (MP)s representant framförde också att "Miljöpartiet behåller sin grundinställning och vid ett eventuellt maktbyte i stadshuset så kommer vi att agera för att den ska bli verklighet ----- trädplanteringen bibehållas....". Att ett maktskifte skett kan vi nu efter valet 2014 konstatera.

Vårt första förslag vill därför pröva om en ometablering av trädplanteringen nu har tillräckligt politiskt stöd för att bli möjlig. Att i enlighet med "Den gröna promenadstaden" skapa och vårda "vardagsnära parker och natur" bör rimligtvis skapa efterfrågan på nyplantering och förnyring av både träd och buskar med mera. Att kunna transportera växtmaterial några få mil och kunna använda plantor uppväxta i rätt klimatzon förefaller fördelaktigt, miljösmart och i linje med strategin.

- En bevarad trädplantering bör också kunna ge en värdefull samarbetsmöjlighet med Arbetsforum för att kunna ge deltagarna där anpassade och meningsfulla uppgifter.
- Den idé med en högskoleutbildning som framfördes av (S)-representanten vid nämnda sammanträde tycker vi är högtintressant. En högskola skulle kunna samverka med flera av de verksamheter som finns i området idag.
- I utbildningssyfte kan området ge praktik i parkskötsel (om skolan får ansvar för Engelska parken), plantskola, grönsaksodling, blomsterodling, skötsel av Tempeludden som rekreationsområde
- Riddersviks Gård – köksträdgård till restaurangen?
- Skolan kan hålla höst- och vårmärnad i samarbete med Riddersviks Gård
- Skolan kan genom samarbete med stallverksamheten få tillgång till gödsel
- Varför inte pröva det som nu sker i ett flertal kommuner, viss renhållning eller t ex vid rensning av sly, med häst och vagn?
- Leveranser av grönsaker till stadsdelens förskolor/skolor, samarbete med hemkunskapsundervisningen

FÖRSLAG 2: Prioritera barn och äldre!

För närvarande har två företag fått markanvisning - Småa för runt 100 bostäder varav 50 småhus och Besqab för ett vård- och omsorgsboende. Det framgår av en artikel i StockholmDirekt.se (2015-06-23) att vem som ska bygga övriga bostäder inte är klart och att en markanvisningstävling förbereds till hösten för att få fler byggherrar till området.

Vårt andra förslag är att i kommande planer reservera området närmast utmed Riddersviks Gårdsväg för äldreboende/servicehus och förskola¹ (ytan utmed och som vetter mot Riddersviks Gård, bilverkstad, smedja, Arbetsforum m fl lokaler och stallverksamhet).

- Låt arkitekttävlingen även innefatta en byggnadsutformning som kan skapa en övergång/binda ihop nytt och gammalt och som kan ge en mjukare övergång till den gamla, historiska bebyggelsen och det anslutande naturreservatet – t ex i stil med flyglarna på Riddersviks Gård
- Möjlighet till gröna gårdar för respektive verksamhet (utevistelse, meningsfull sysselsättning)
- Möjlighet till köksträdgårdar (förbättrad matkvalitet, meningsfull sysselsättning)
- Arbetstillfällen till stadsdelen
- Smed och glaskonstnär finns i närområdet för ev samarbete kring byggnader och konstnärlig utsmyckning
- Samarbete med Arbetsforum kring trädgårdsskötsel och feriearbeten för resp verksamhet

¹ Barn i åldern 1-5 år beräknas öka med totalt drygt 600 till år 2023 beräknat från 2013 års befolkningsmängd. Åldersgruppen 65-79 år beräknas öka med i snitt 150 personer per år fram till 2023 (citat från Verksamhetsplan 2015 för Hässelby-Vällingby stadsdel).

- Värdefull närhet till djur och natur för barn och gamla – och generationernas närhet till varandra
- Bostadsrotation när äldre flyttar från lägenheter/villor och t ex barnfamiljer kan flytta in

Vision Hässelby-Vällingby 2030

I visionen tecknas flera intressanta och positiva målbilder för stadsdelen (och Stockholm som helhet). Under rubriken **”Medborgarnas Hässelby-Vällingby”** står bland annat *”Medborgarna är delaktiga och tar gemensamt ansvar för sitt närområde och staden som helhet...”* och det är i den andan som vi lämnar våra förslag.

Bygg inte sönder Riddersviksområdet –vi hoppas det finns utrymme och vilja att inför slutplaneringen av området överväga de olika alternativa förslag som under hand lämnats och som nämnts i debatten.

På olika sätt och med olika tyngdpunkt hittar vi i förslagen tankar som stödjer det som formulerats i visionen kring att stadsdelen ska vara **”Mångsidig och upplevelserik”** och **”Innovativ och växande”**. Det kan gälla t ex småföretagande, långtgående miljötänkande, fler arbetstillfällen, feriejobb för ungdomar, bevarande av gammal kulturmiljö, äldreomsorg av god kvalitet med mera.

Varför vänta till 2030 när dessa tankar kan appliceras redan idag – **låt en omdaning resultera i en lyckad modell och ett gott exempel för Stockholm** med utgångspunkt i visionens inriktning och tankar kring framtidens Hässelby-Vällingby och Stockholms stads strategi **”Den gröna promenadstaden”!**

Vänliga hälsningar